

Pozmeňujúci návrh
poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Martina Chrena a Viliama Jasaňa
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z.
o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 895)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V čl. I bode 30 § 33a ods. 1 sa za slovo „sporiteľa“ vkladajú slová „vedeného pre dlhopisový garantovaný dôchodkový fond“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

2. V čl. I bode 43 § 45 ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „Ak mal sporiteľ v deň vydania certifikátu dva osobné dôchodkové účty, dôchodková správcovská spoločnosť pripíše dôchodkové jednotky podľa predchádzajúcej vety tak, aby aktuálny pomer rozloženia majetku sporiteľa v dôchodkových fondoch zodpovedal pomeru rozloženia majetku sporiteľa v dôchodkových fondoch ku dňu vydania certifikátu.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

3. V čl. I bode 101 § 64 ods. 8 sa vypúšťa slovo „povinných“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

4. V čl. I sa za bod 101 vkladá nový bod 102, ktorý znie:
„102. V § 64 ods. 8 druhej vete a v § 93 ods. 2 sa vypúšťajú slová „ods. 1“.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

5. V čl. I bode 102 § 64 ods. 10 písm. e) sa na konci pripájajú tieto slová: „ak sporiteľ nemá druhý osobný dôchodkový účet s kladným zostatkom,“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

6. V čl. I sa za bod 139 vkladá nový bod 140, ktorý znie:
„140. V § 88 ods. 1 sa vypúšťa prvá veta.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. júla 2014. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

7. V čl. I sa za bod 140 vkladajú nové body 141 až 143, ktoré znejú:
„141. V § 92 odsek 1 znie:

„(1) Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, musí mať sporiteľ v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde v prvý deň kalendárneho mesiaca, v ktorom dovŕši

- a) 52 rokov veku, najmenej 10 % čistej hodnoty svojho majetku,
- b) 53 rokov veku, najmenej 20 % čistej hodnoty svojho majetku,
- c) 54 rokov veku, najmenej 30 % čistej hodnoty svojho majetku,
- d) 55 rokov veku, najmenej 40 % čistej hodnoty svojho majetku,
- e) 56 rokov veku, najmenej 50 % čistej hodnoty svojho majetku,
- f) 57 rokov veku, najmenej 60 % čistej hodnoty svojho majetku,
- g) 58 rokov veku, najmenej 70 % čistej hodnoty svojho majetku,
- h) 59 rokov veku, najmenej 80 % čistej hodnoty svojho majetku,
- i) 60 rokov veku, najmenej 90 % čistej hodnoty svojho majetku,
- j) 61 rokov veku, 100 % čistej hodnoty svojho majetku.“.

142. V § 92 sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Ak sporiteľ písomne oznámi dôchodkovej správcovskej spoločnosti, že má záujem o zníženie minimálneho percentuálneho pomeru čistej hodnoty svojho majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde podľa odseku 1, tento minimálny percentuálny pomer sa zníži o polovicu.

(3) Ak sporiteľ, ktorý s dôchodkovou správcovskou spoločnosťou uzatvoril dohodu o vyplácaní dôchodku programovým výberom podľa § 33a ods. 3, nemá ku dňu uzatvorenia tejto dohody v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde 100 % čistej hodnoty svojho majetku, dôchodková správcovská spoločnosť prevedie ku dňu nadobudnutia účinnosti tejto dohody, najneskôr však do 30 dní od jej uzatvorenia, všetok majetok sporiteľa do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu. Ak sporiteľ nemá osobný dôchodkový účet priradený k dlhopisovému garantovanému dôchodkovému fondu, je dôchodková správcovská spoločnosť povinná mu tento účet zriadiť. Počas celého obdobia výplaty dôchodku programovým výberom podľa § 33a ods. 3 nemôže sporiteľ prestúpiť do iného dôchodkového fondu.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 4 a 5.

143. V § 92 ods. 5 prvej vety sa slová „odseku 1“ nahrádzajú slovami „odsekov 1 a 2“ a na konci prvej vety sa pripájajú tieto slová: „alebo na základe oznámenia podľa odseku 2“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačných bodov sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

8. V čl. I sa za bod 141 vkladá nový bod 142, ktorý znie:

„142. V § 93 ods. 3 sa za slová „nezodpovedá § 92 ods. 1“ vkladajú slová „a 2“ a vypúšťa sa posledná veta.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

9. V čl. I bod 147 znie:

„147. § 94 sa dopĺňa odsekmi 12 až 15, ktoré znejú:

„(12) Dôchodková správcovská spoločnosť zasiela sporiteľovi, spolu s výpisom podľa odseku 5 písomné oznámenie o

- a) možnosti bezplatného zaslania písomnej informácie o dôchodkoch na žiadosť sporiteľa,
- b) možnosti bezplatného poskytnutia písomnej informácie o dôchodkoch v dôchodkovej správcovskej spoločnosti a v Sociálnej poisťovni,
- c) zverejnení informácie o dôchodkoch na svojom webovom sídle a na webovom sídle Sociálnej poisťovne,
- d) možnosti sporiteľa znížiť si minimálny percentuálny pomer čistej hodnoty svojho majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde na základe oznámenia podľa § 92 ods. 2.

(13) Informáciu o dôchodkoch podľa odseku 12 písm. a) až c) zostaví dôchodková správcovská spoločnosť a Sociálna poisťovňa.

(14) Informácia o dôchodkoch podľa odseku 12 písm. a) až c) musí byť pravdivá, zrozumiteľná a zostavená bez použitia odbornej terminológie. Jej obsah, rozsah a štruktúru ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo po dohode s Národnou bankou Slovenska; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

(15) Sporiteľovi, ktorému sa vypláca starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok programovým výberom podľa § 33a ods. 2 alebo ods. 4 a ktorého majetok je aj v inom ako v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, dôchodková správcovská spoločnosť písomne oznámi do desiatich dní odo dňa, keď mu čistá hodnota majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde prvý krát klesne pod 10 % čistej hodnoty majetku, z ktorej sa dôchodok programovým výberom začal vyplácať, že ak nepožiadá o presun majetku z iného dôchodkového fondu, vyplácanie dôchodku programovým výberom skončí okamihom, keď bude čistá hodnota sporiteľovho majetku vo fonde, z ktorého sa mu programový výber vypláca, nulová a zvyšný majetok bude sporiteľovi vyplatený až potom, ako požiadá o jeho presun do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a následne o jeho výplatu programovým výberom. Povinnosť písomného oznámenia podľa predchádzajúcej vety dôchodkovej správcovskej spoločnosti nevzniká, ak obdobie vyplácania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom je kratšie ako tri mesiace.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015 s výnimkou § 94 ods. 14, ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2014. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

10. V čl. I sa za bod 160 vkladá nový bod 161, ktorý znie:

„161. V § 107 sa odsek 1 dopĺňa písmenom i), ktoré znie:

„i) informáciu o dôchodkoch podľa § 94 ods. 14.“.

Navrhovaná úprava nadobúda účinnosť 1. januára 2015. V súvislosti s vložením novelizačného bodu sa vykoná prečíslovanie novelizačných bodov a toto prečíslovanie sa premietne do čl. VII o účinnosti zákona.

Odôvodnenie:

K bodom 1, 2 a 5: Vzhľadom na to, že sporitelia môžu mať dôchodkový vek umožňujúci odchod do dôchodku (či už predčasného alebo starobného) v čase, keď ešte na základe § 92 nemusia mať všetok majetok prevedený do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu, je potrebné ustanoviť mechanizmus definujúci, z ktorého dôchodkového fondu sa vypláca dôchodok programovým výberom. Z dôvodu, že v čase vydania certifikátu môže mať sporiteľ dva osobné dôchodkové účty, je nutné rešpektovať pomer v akom mal rozložený svoj majetok v čase vydania certifikátu aj pri spätnom emitovaní dôchodkových jednotiek. Vzhľadom na skutočnosť, že sporiteľ môže mať počas výplaty dôchodku programovým výberom aj druhý osobný dôchodkový účet, z ktorého sa dôchodok programovým výberom nevypláca, je potrebné uviesť, že zmluva o starobnom dôchodkovom sporení zaniká až vtedy, keď hodnota všetkých osobných dôchodkových účtov sporiteľa je nulová.

K bodu 3: Vypustením slova „povinných“ sa precizuje úprava možnosti dohody pomeru platenia príspevkov do jednotlivých dôchodkových fondov. V súlade s logikou podstaty dobrovoľných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je, aby mal sporiteľ pri rozhodovaní o náležitostiach súvisiacich s dobrovoľnými príspevkami rozhodovacie možnosti minimálne na úrovni možností daných zákonom pri povinných príspevkoch.

K bodu 6: Navrhovaná úprava § 88 umožní aby hodnota akciových investícií mohla spolu tvoriť až 100 % čistej hodnoty majetku v akciovom negarantovanom dôchodkovom fonde, čím sa umožní plne zosúladiť portfólio týchto dôchodkových fondov s ich investičným zameraním.

K bodom 4, 7 a 8: Posledných 10 rokov sporenia je pre sporiteľa a výšku jeho naakumulovaných úspor, ktoré bude môcť pri odchode do dôchodku použiť na zakúpenie dôchodkového produktu, najzásadnejších. Uvedené je dané jednak výškou naakumulovaných úspor ako i skutočnosťou, že realizovanú stratu (z dôvodov prepadu trhov) nemusí sporiteľ v čase, ktorý mu do odchodu na dôchodok zostáva, dohnať. Účelom súčasného znenia § 92 a § 93 je ochrana sporiteľových úspor pred zásadnými prepadmi akciových trhov, prostredníctvom postupného povinného presunu majetku sporiteľa z volatilnejších negarantovaných dôchodkových fondov do konzervatívneho dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu. Avšak opatrenie, ktoré v čase prepadu trhov sporiteľa chráni, pôsobí v období rastu trhov proti nemu a znemožňuje mu z daného rastu trhov profitovať a zabezpečiť si tak lepší dôchodok. Predložený návrh zmien daný deficit koriguje, a to spôsobom, ktorý plne rešpektuje filozofiu zmien prijímaných v zákone o starobnom dôchodkovom sporení v posledných rokoch. Uvedené znamená, že pre sporiteľa, ktorý sa o svoje úspory v II. pilieri aktívne nezaujíma, platí postupný presun majetku do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu každý rok po 10 % až do výšky 100 %. Sporiteľ, ktorý sa o svoje úspory zaujíma, a u ktorého sa tým pádom predpokladá väčšia miera sofistikovanejšieho prístupu k investičným rozhodnutiam a k vnímaniu rizika s tým spojeným, sa na základe jeho aktívnej žiadosti umožňuje znížiť si percento povinne presúvaného majetku o polovicu – t.j. v prvom roku povinného presunu majetku musí mať v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde namiesto 10 % čistej hodnoty majetku len 5 %, v druhom roku namiesto 20 % len 10 %, atď.

Oznámenie o záujme znížiť percento povinne držaného majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde môže sporiteľ podať tak pred dovŕšením veku, v ktorom sa má s presunom jeho majetku začať (čím sa zabráni zbytočnému a nákladnému predaju a opätovnému nákupu predmetných aktív dotknutých dôchodkových fondov), ako i potom, čo sa s presúvaním jeho majetku už začalo (t.j. ak napr. sporiteľovi chýba 5 rokov do dovŕšenia

dôchodkového veku a v štandardnom režime mu bol pomer majetku v dôchodkových fondoch zosúladený tak, že minimálne 60 % majetku má v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, a ak sporiteľ podal oznámenie až v tomto okamihu, percento majetku ktoré musí držať v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde mu poklesne na 30 % a následne mu bude každým rokom stúpať už len o 5 % dovtedy, kým nedosiahne hranicu 50 %).

Navrhovaná úprava mierne mení aj vek sporiteľa, od ktorého sa má začať s postupným povinným presunom jeho majetku do dlhopisového garantovaného fondu. Namiesto 50 rokov veku sa tento moment posúva na 52 rokov veku, ktorý korešponduje so súčasným tzv. všeobecným dôchodkovým vekom. Znamená to, že postupný povinný presun majetku sporiteľa bude ukončený rok pred dovŕšením všeobecného dôchodkového veku.

V súlade s logikou predloženej zmeny sa upravuje aj znenie odseku 3 v § 93, tak aby jeho znenie bolo konzistentné s ostatnými úpravami. Uvedené v praxi znamená, že všetky príspevky postúpené potom, čo sporiteľ dovŕši 52 rokov veku nebudú už musieť byť automaticky pripisované do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu - bolo by to v rozpore s možnosťou sporiteľa znížiť si minimálne percento majetku, ktoré musí povinne držať v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

Predložený návrh rovnako plne rešpektuje zloženie majetku sporiteľa, ktorému sa vypláca dôchodok programovým výberom podľa § 33a ods. 3 (t.j. sporiteľovi, ktorý si nenasporil dostatočne vysokú sumu potrebnú na zakúpenie doživotnej anuity). Takýto sporiteľ bude mať 100 % majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde a bude tak plne chránený pred prípadnými výkyvmi na finančných trhoch.

K bodom 9 a 10: Uvedená písomná informácia o dôchodkoch, ktorú bude dôchodková správcovská spoločnosť, resp. Sociálna poisťovňa, zverejňovať na svojom webovom sídle a ďalšími uvedeným spôsobmi bezodplatne poskytovať sporiteľom bude tvoriť akýsi informačný balíček určený sporiteľovi, ktorý sa chystá požiadať o dôchodok z II. piliera. V uvedom informačnom balíčku nájde takýto sporiteľ všetky dôležité informácie o tom, kde a akým spôsobom môže o dôchodok požiadať, aké druhy dôchodkov bude môcť čerpať, ako i ďalšie dôležité informácie a rady súvisiace s procesom žiadosti o dôchodok z II. piliera. Aby sa táto informácia neminula účinkom, musí byť písaná jazykom, ktorému porozumie priemerný sporiteľ, ktorému je tento list určený. Pôvodná úprava navrhovala aby sa sporiteľom namiesto poskytnutia písomnej informácie o dôchodok zaslal sporiteľovi v roku, v ktorom dovŕši 60 rokov, tzv. informačný list (rovnaký obsah ako pri predkladanej písomnej informácii o dôchodok). Väčšina sporiteľov však bude odchádzať do dôchodku najskôr vo veku 62 rokov, mnohí aj neskôr a s automatickým predlžovaním dôchodkového veku bude toto číslo iba stúpať. Ak by sa teda sporiteľ rozhodol požiadať o dôchodok z II. piliera keď dovŕši 63, či 64 rokov veku, uplynulo by medzi zaslaním listu obsahujúceho informáciu o dôchodkoch a sporiteľovým odchodom do dôchodku aj niekoľko rokov. Takáto informácia by mala pre sporiteľa len minimálny význam. Uvedený deficit rieši predložený návrh úpravy predmetného ustanovenia, a to finančne nenáročným spôsobom, ktorý umožní sporiteľovi každoročne oboznámiť sa možnosťou, kde a akým spôsobom môže bezplatne získať informácie súvisiace s jeho odchodom do dôchodku a požiadaním o výplatu dôchodku z II. piliera. Zároveň bude sporiteľ spolu s výpisom z účtu informovaný aj o skutočnosti, že na základe oznámenia dôchodkovej správcovskej spoločnosti si môže znížiť pomer majetku povinne držaného v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

Vzhľadom na to, že bude vytvorená možnosť, aby sporiteľ, ktorému sa vypláca dôchodok programovým výberom na základe § 33a ods. 2 alebo ods. 4 (t.j. sporiteľ splňajúci podmienku 4 – násobku životného minima alebo sporiteľ, ktorého majetok bol tvorený aj dobrovoľnými príspevkami) mohol mať aj počas výplaty dôchodku programovým výberom časť svojho majetku v inom ako dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, z ktorého sa mu tento dôchodok vypláca, ustanovuje sa dôchodkovej správcovskej spoločnosti nová informačná povinnosť. Dôchodková správcovská spoločnosť bude musieť takéhoto sporiteľa informovať o tom, že vzhľadom na to, že dôchodok programovým výberom sa vypláca iba z dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu tak, ak má sporiteľ záujem o vyplatenie dôchodku programovým výberom z celého jeho majetku, musí dôchodkovú správcovskú spoločnosť požiadať, aby mu majetok, ktorý má v inom akom dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde, do tohto fondu presunula. Ak tak sporiteľ dovtedy, pokiaľ sa mu majetok v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde „neminie“, nespraví, tak sa mu výplata programového výberu skončí a ak bude mať záujem o vyplatenie aj ostaného majetku, bude musieť o to znovu požiadať.

1. MARTIN CHREN
2. VILIAM JASÁŇ
3. JURAS MIŠKOV
4. Juraj Droba
5. JOSEF KOLLAR
6. JAVIEL KIHOLCE
7. OTTO KIKILI
8. MAGDA KOŠŤOVIA
9. Ľubomír PETRAK
10. Vladimír JÁNOŠ
11. Ľubica TRÁSKAVA
12. VLADIMÍR BATAZ
13. Vladimír MATEJČKA
14. Tibor GLEXDA
15. STANISLAV KUŠŤAVEC
16. Jozef Mihál